

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 186 (XXX) — Nr. 161

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 21 februarie 2018

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 640 din 17 octombrie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 488 ¹ alin. (1) și (3) din Codul de procedură penală	2–5
Decizia nr. 641 din 17 octombrie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 242 alin. (1) și alin. (3) din Codul penal.....	5–9
Decizia nr. 803 din 5 decembrie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 344 alin. (2), art. 345 alin. (1) și alin. (3), art. 346 alin. (1) și alin. (4) ¹ și ale art. 347 alin. (3) din Codul de procedură penală	10–13
Decizia nr. 833 din 14 decembrie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 10 alin. (2) teza întâi raportat la art. 10 alin. (2) teza a doua din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru	13–15
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
1.295. — Ordin al ministrului finanțelor publice privind desemnarea organelor de control abilitate de Ministerul Finanțelor Publice pentru constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 193/2002 privind introducerea sistemelor moderne de plată	16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 640**

din 17 octombrie 2017

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 488¹ alin. (1) și (3)
din Codul de procedură penală**

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Cristina Teodora Pop	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Cosmin Grancea.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 488¹ alin. (1) și (3) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Gheorghe Cheptănanu în Dosarul nr. 4.127/269/2016 al Judecătoriei Oltenița și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.545D/2016.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, ca neîntemeiată. Se arată, în acest sens, că, potrivit prevederilor art. 305 din Codul de procedură penală, când actul de sesizare îndeplinește condițiile prevăzute de lege, este obligatorie începerea urmăririi penale, moment de la care începe să curgă termenul rezonabil al procesului penal și termenul în care se poate face o contestație cu privire la durata procesului penal. Prin urmare, se susține că nu poate exista o contestație cu privire la durata procesului penal în lipsa unui proces penal, iar Codul de procedură penală stabilește în mod clar care este momentul de la care începe procesul penal, respectiv cel al începerii urmăririi penale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 24 octombrie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 4.127/269/2016, **Judecătoria Oltenița a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 488¹ alin. (1) și (3) din Codul de procedură penală**, excepție invocată de Gheorghe Cheptănanu într-o cauză având ca obiect soluționarea unei contestații privind durata procesului penal, formulată de autorul excepției, care este cercetat penal, în cadrul unei urmăririi penale *in rem*, prin urmare, fără ca în privința acestuia să fi fost începută urmărirea penală.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate, se arată că textele criticate creează discriminare între persoanele față de care a început urmărirea penală, care au dreptul să formuleze contestație cu privire la durata procesului penal, și cele cu privire la care sunt făcute acte de cercetare penală, fără să fi fost începută urmărirea penală, care nu au dreptul de a

promova contestația reglementată la art. 488¹ alin. (1) și (3) din Codul de procedură penală. În opinia autorului excepției, dreptul de a formula contestație, conform prevederilor art. 488¹ din Codul de procedură penală, în situația prelungirii, dincolo de o durată rezonabilă, a activității de cercetare penală, este condiționat de începerea urmăririi penale, cu consecința lipirii persoanei în cauză de accesul la justiție și de posibilitatea de a beneficia de un proces echitabil. Mai mult, se susține că textele criticate dau posibilitatea organelor judiciare de a prelungi, pentru perioade lungi de timp și în mod discreționar, efectuarea actelor de cercetare penală. În fine, se observă că, în cazul începerii urmăririi penale, este nevoie de scurgerea unui termen de un an, pentru ca persoana urmărită să aibă dreptul de a formula contestație cu privire la durata procesului penal. Se susține că, pentru toate aceste considerente, textele criticate încalcă accesul la justiție, a cărui exercitare nu poate fi îngădită prin nicio lege, conform art. 21 alin. (2) din Constituție, precum și dreptul la un proces echitabil.

6. **Judecătoria Oltenița** opinează că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Se susține că prevederile art. 488¹ alin. (1) și (3) din Codul de procedură penală reprezintă, de fapt, o aplicare a dispozițiilor constituționale ale art. 21 alin. (3). În ceea ce privește termenele de un an și, respectiv, de 6 luni, reglementate în cuprinsul textelor criticate, se arată că acestea apar ca fiind rezonabile în raport cu complexitatea și dinamica procesului penal.

7. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Se susține că dispozițiile art. 488¹ alin. (1) și (3) din Codul de procedură penală reprezintă, în realitate, o garanție a dreptului la un proces echitabil, în componenta sa referitoare la durata rezonabilă de soluționare a cauzelor, întrucât dă posibilitatea suspectului, inculpatului, persoanei vătămate, părții civile și părții responsabile civilmente de a contesta durata urmăririi penale și de a solicita accelerarea acesteia, atunci când a trecut un an de la începerea ei. Se mai arată că momentul de la care este calculat termenul de un an este cel al începerii urmăririi penale, întrucât numai începând cu acesta se poate vorbi despre existența unui proces penal. Se mai susține că textele criticate nu încalcă principiul egalității în drepturi, deoarece persoanele în privința cărora sunt efectuate acte de cercetare penală, dar față de care nu a început urmărirea penală, se află într-o situație diferită de cea a persoanelor care au calitatea de suspect sau de inculpat.

9. **Avocatul Poporului** apreciază că dispozițiile art. 488¹ alin. (1) și (3) din Codul de procedură penală sunt constituționale. Se susține că textele criticate prevăd o cale de atac „optimă”, prin raportare la materia în care este reglementată, respectiv dreptul penal, luând în considerare faza procesului penal în care aceasta este invocată și momentul

procesul de la care se poate vorbi despre dreptul la un proces echitabil. Se face, de asemenea, trimitere la considerentele Deciziei Curții Constituționale nr. 288 din 3 iulie 2003, prin care Curtea a statuat că accesul la justiție nu presupune și accesul la toate mijloacele procedurale prin care se înfăptuiește justiția, iar instituirea regulilor de desfășurare a procesului în fața instanțelor judecătorești, deci și reglementarea căilor ordinare sau extraordinare de atac, este de competența exclusivă a legiuitorului, care poate institui, în considerarea unor situații deosebite, reguli speciale de procedură. Se mai susține că prevederile art. 488¹ alin. (1) și (3) din Codul de procedură penală nu încalcă dispozițiile constituționale ale art. 16, întrucât principiul egalității în drepturi nu presupune uniformitate, ci obligă la acordarea unui regim juridic egal doar persoanelor care se află în situații similare.

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile reprezentantului autorului excepției, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

12. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 488¹ alin. (1) și (3) din Codul de procedură penală, care au următorul cuprins: „(1) *Dacă activitatea de urmărire penală sau de judecată nu se îndeplinește într-o durată rezonabilă, se poate face contestație, solicitându-se accelerarea procedurii. [...]*

(3) *Contestația poate fi formulată după cum urmează:*

a) *după cel puțin un an de la începerea urmăririi penale, pentru cauzele aflate în cursul urmăririi penale;*

b) *după cel puțin un an de la trimiterea în judecată, pentru cauzele aflate în cursul judecării în primă instanță;*

c) *după cel puțin 6 luni de la sesizarea instanței cu o cale de atac, pentru cauzele aflate în căile de atac ordinare sau extraordinare.”*

13. Se susține că textele criticate contravin prevederilor constituționale ale art. 16 alin. (1) referitor la egalitatea în drepturi și art. 21 alin. (1)—(3) cu privire la accesul liber la justiție și la dreptul la un proces echitabil, ale art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, cu privire la dreptul la un proces echitabil, precum și ale art. 47 și art. 52 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, ce reglementează dreptul la o cale de atac eficientă și la un proces echitabil și, respectiv, întinderea și interpretarea drepturilor și principiilor.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că procedura specială reglementată la art. 488¹—488⁶ din Codul de procedură penală, referitoare la contestația privind durata procesului penal, reprezintă o garanție a soluționării cauzelor penale într-un termen rezonabil și, în acest fel, a respectării dreptului la un proces echitabil, prevăzut la art. 6 din Convenție și la art. 21 alin. (3) din Constituție, drept fundamental reglementat, totodată, la art. 8 din Codul de procedură penală ca principiu al aplicării legii procesual penale, dispoziție legală ce constituie o aplicare a normei constituționale anterior menționate. De asemenea, legiuitorul a prevăzut procedura contestației privind durata procesului penal, în aplicarea

prevederilor art. 13 din Convenție, ca un remediu efectiv ce poate fi exercitat împotriva prelungirii nejustificate a etapelor procesului penal, în situația în care astfel de întârzieri sunt de natură a încălca drepturile fundamentale ale părților. În acest sens, a fost reglementat, pentru fiecare etapă a procesului penal, un termen după a cărui împlinire poate fi promovată contestația analizată. Astfel, contestația reglementată la art. 488¹—488⁶ din Codul de procedură penală poate fi introdusă după trecerea a cel puțin unui an de la începerea urmăririi penale, pentru cauzele aflate în etapa procesuală anterior menționată, sau de la data trimiterii în judecată, pentru cauzele aflate în cursul judecării în primă instanță, și, respectiv, după cel puțin 6 luni de la sesizarea instanței cu o cale de atac, pentru cauzele aflate în căile ordinare sau extraordinare de atac.

15. Astfel reglementată, contestația privind durata procesului penal presupune, așa cum rezultă și din denumirea instituției analizate, existența unui proces penal început. Și, cum prima etapă a procesului penal, conform dispozițiilor procesual penale, este cea a urmăririi penale, întrucât Codul de procedură penală nu reglementează, ca etapă distinctă a procesului penal, anterioară urmăririi penale, realizarea actelor de cercetare penală premergătoare începerii urmăririi penale, titularii contestației reglementate la art. 488¹—488⁶ din Codul de procedură penală sunt suspectul, inculpatul, persoana vătămată, partea civilă și partea responsabilă civilmente; în cursul judecării, contestația privind durata procesului penal poate fi formulată și de către procuror.

16. Așa fiind, persoana față de care sunt realizate acte de cercetare penală, în cursul urmăririi penale începute *in rem* — sau chiar în cursul urmăririi penale începute *in personam*, dar în cadrul căreia persoana în cauză nu are calitatea de parte, — nu are dreptul de a promova contestația privind durata procesului penal. Prin urmare, în situația în care, deși sesizat cu o plângere, procurorul nu dispune nicio măsură și nu efectuează niciun act, pasivitatea organelor judiciare nu poate fi sancționată prin utilizarea procedurii speciale analizate.

17. Această soluție juridică apare ca fiind rezonabilă, fiind justificată prin lipsa formulării, cu privire la o persoană în legătură cu care sunt efectuate doar acte de cercetare penală, dar care nu are calitatea de suspect sau de inculpat, a unei suspiciuni referitoare la săvârșirea de către aceasta a unei infracțiuni, suspiciune de natură să îi prelungească, pentru o perioadă nejustificată de timp, o situație juridică incertă. Cu privire la acest aspect, prin Decizia nr. 362 din 30 mai 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 780 din 3 octombrie 2017, paragrafele 23—25, Curtea Constituțională a reținut că dispozițiile art. 29 din Codul de procedură penală definesc ca fiind participanți în procesul penal organele judiciare, avocatul, părțile, subiecții procesuali principali, precum și alți subiecți procesuali, iar, cu privire la părți, art. 32 alin. (1) din Codul de procedură penală prevede că acestea sunt subiecții procesuali care exercită sau împotriva cărora se exercită acțiunea penală, iar alin. (2) al aceluiași art. 32 enumeră părțile procesului penal ca fiind inculpatul, partea civilă și partea responsabilă civilmente. Totodată, s-a arătat că art. 33 din Codul de procedură penală arată la alin. (1) că subiecții procesuali principali sunt suspectul și persoana vătămată, iar la alin. (2) stabilește, cu valoare de principiu, că aceștia au aceleași drepturi și obligații ca și părțile, cu excepția celor pe care legea le acordă numai acestora. În fine, art. 34 din Codul de procedură penală reglementează alți subiecți procesuali, aceștia fiind martorul, expertul, interpretul, agentul procedural, organele speciale de constatare, precum și orice alte persoane sau organe prevăzute de lege având anumite drepturi, obligații sau atribuții în procedurile judiciare penale. Astfel, Curtea a observat că făptuitorul nu este reglementat în Codul de procedură penală,

ca participant la procesul penal, această noțiune fiind utilizată în cuprinsul acestui cod, în lipsa unei definiții legale, spre exemplu, la art. 44 referitor la competența în caz de reunire a cauzelor, art. 48 cu privire la competența în caz de schimbare a calității inculpatului, art. 61 referitor la actele încheiate de unele organe de constatare, art. 62 privind actele încheiate de comandanții de nave și aeronave, art. 146¹ cu privire la obținerea datelor privind tranzacțiile financiare ale unei persoane, art. 147 referitor la reținerea, predarea și percheziționarea trimiterilor poștale și art. 148 cu privire la utilizarea investigatorilor sub acoperire sau cu identitate reală și a colaboratorilor. Având în vedere aspectele anterior menționate, Curtea a conchis că prin „făptuitor” se înțelege persoana care nu are calitatea de suspect, dar în legătură cu care sunt realizate acte de cercetare penală. Astfel, pot avea calitatea de făptuitor persoanele împotriva cărora a fost înregistrată o plângere penală sau persoanele avute în vedere în desfășurarea urmăririi penale *in rem*, dar în privința cărora nu este atins standardul de probațiune necesar pentru a putea fi încadrate în categoria suspectilor sau a inculpaților. Prin urmare, în privința acestor persoane, probatoriul administrat furnizează indicii care să sugereze o eventuală formă de vinovăție în săvârșirea faptelor ce fac obiectul urmăririi penale. Din această perspectivă, Curtea a constatat că procesul penal parcurge mai multe etape, caracterizate prin nivele diferite ale probării vinovăției persoanelor care săvârșesc fapte de natură penală. Această evoluție graduală debutează cu existența unor bănuieli rezonabile că persoana în cauză a săvârșit o infracțiune, suspiciuni a căror constatare îi conferă respectivei persoane calitatea de suspect, continuă cu formarea, pe baza probelor administrate, a unei presupuneri rezonabile că persoana avută în vedere a săvârșit o infracțiune, etapă ce determină punerea în mișcare a acțiunii penale, conform art. 15 din Codul de procedură penală, și dobândirea calității de inculpat, și se finalizează cu demonstrarea vinovăției acesteia, dincolo de orice îndoială rezonabilă, fapt ce transformă inculpatul în persoană condamnată (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 198 din 23 martie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 515 din 4 iulie 2017).

18. Având în vedere considerentele mai sus invocate, Curtea constată că, într-adevăr, procesul etapizat de formulare și demonstrare a unei acuzații în materie penală presupune, printre altele, crearea, pentru participanții la procesul penal, a unei stări de incertitudine juridică, ce evoluează odată cu etapele procesului penal, incertitudine de natură a afecta existența acestora și de a influența conținutul raporturilor juridice pe care ei le încheie cu alți subiecți de drept, motiv pentru care se impune a fi limitată în timp, pentru a nu afecta în mod ireversibil existența persoanelor în cauză.

19. Această problemă nu poate fi invocată însă în privința făptuitorului sau a altor persoane chemate, în cursul urmăririi penale, pentru a fi audiate cu privire la diferite fapte reținute în dosarele penale și care nu au calitatea de părți ale procesului penal. Acest aspect a fost reținut și în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care, spre exemplu, prin Hotărârea din 27 septembrie 2007, paragrafele 48 și 54, pronunțată în *Cauza Reiner și alții împotriva României*, a statuat, în privința reclamantului, că „deși a fost audiat în anul 1991 de poliție, el nu avea niciun motiv să presupună că este vizat personal și nimic nu indică faptul că în acest stadiu era el însuși bănuț de săvârșirea infracțiunii de loviri sau vătămări cauzatoare de moarte. Deși este adevărat că martorul F.G. l-a menționat printre agresorii lui A.A., nu a fost luată nicio măsură care ar fi putut avea urmări importante asupra situației sale. În plus, din 1991 până în 1997, el nu a fost citat pentru a depune mărturie și nicio altă măsură nu a fost luată împotriva lui. Deși

numărul dosarului penal indică faptul că a fost constituit în anul 1990, nu e mai puțin adevărat faptul că era vorba de o urmărire penală *in rem* și că era posibil ca ancheta împotriva reclamantului să înceapă mai târziu. De altfel, reclamantul însuși a precizat în formularul său de cerere trimis Curții că a fost citat pentru a fi audiat în anul 1997. Abia la data de 13 noiembrie 1997 Parchetul l-a audiat și l-a informat oficial că era bănuț de săvârșirea unei infracțiuni. Prin urmare, Curtea apreciază că abia la această dată a început procedura penală în ceea ce îl privește.” Prin aceeași hotărâre, instanța europeană a reamintit că, în materie penală, dreptul de a fi judecat într-un termen rezonabil are tocmai scopul de a evita „ca o persoană inculpată să rămână prea mult în incertitudine privind soarta sa (Hotărârea din 10 noiembrie 1969, pronunțată în *Cauza Stögmüller împotriva Austriei*, paragraful 5)”.

20. De altfel, aceeași soluție juridică rezultă și din rațiunea reglementării instituției prescripției răspunderii penale. Aceasta, pe de o parte, limitează, în timp, starea de incertitudine a persoanelor care au săvârșit fapte prevăzute de legea penală și care nu mai pot fi trase la răspundere după împlinirea termenelor de prescripție a răspunderii penale pentru faptele comise, termene ce sunt calculate conform art. 154 din Codul penal și, respectiv, art. 155 alin. (4) din același cod, iar, pe de altă parte, asigură dreptul organelor judiciare ca, până la împlinirea termenelor anterior menționate, sau chiar în scopul întreruperii curgerii acestora, să efectueze toate actele de urmărire penală pe care le consideră necesare, în vederea aflării adevărului. Astfel, în interiorul termenelor de prescripție a răspunderii penale, organele judiciare au dreptul de a efectua toate actele procedurale pe care le consideră necesare, în vederea soluționării cauzelor, cu respectarea drepturilor fundamentale ale persoanelor implicate.

21. Pentru aceste considerente, Curtea reține că excluderea persoanelor față de care au fost realizate acte de urmărire penală, dar care nu au calitatea de părți ale procesului penal, din categoria titularilor dreptului de a formula contestație privind durata procesului penal este firească, nefiind de natură a încălca accesul la justiție și dreptul la un proces echitabil al acestora. Cu privire la drepturile fundamentale anterior menționate, Curtea Constituțională a arătat, în jurisprudența sa, că accesul liber la justiție este asigurat atunci când persoana interesată are dreptul de a se adresa cel puțin unei instanțe naționale independente, în vederea valorificării drepturilor sau intereselor sale legitime (a se vedea Decizia nr. 17 din 21 ianuarie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 79 din 30 ianuarie 2015, paragraful 78), iar dreptul la un proces echitabil presupune asigurarea unor garanții precum egalitatea armelor între acuzare și apărare, dreptul de a formula apărărilor necesare și dreptul de a beneficia de soluționarea cauzelor în cadrul unor proceduri caracterizate prin contradictorialitate (a se vedea Decizia nr. 307 din 23 martie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 287 din 3 mai 2010). Or, persoanelor aflate în ipoteza invocată de autorul excepției le sunt asigurate aceste garanții procesuale, în forme corespunzătoare etapei procesuale, anterioare urmăririi penale, în care se află.

22. Referitor la pretinsa încălcare, prin textele criticate, a dispozițiilor art. 16 alin. (1) din Constituție, Curtea constată că persoanele care au calitatea de părți ale procesului penal, aflate în etapele procesuale la care fac referire prevederile art. 488¹ alin. (1) din Codul de procedură penală, respectiv în cursul urmăririi penale, al judecății sau în căile ordinare sau extraordinare de atac, sunt în situații diferite sub aspectul nevoii de a limita starea de incertitudine ce rezultă din calitatea procesuală și etapa procesuală în care se regăsesc, prin formularea unei contestații privind durata procesului penal. Acest aspect justifică reglementarea de către legiuitor a unor

termene diferite după a căror împlinire persoanele în cauză pot promova calea de atac astfel reglementată, fără ca, în acest fel, să fie încălcat principiul constituțional al egalității în drepturi. De altfel, cu privire la acest principiu, Curtea Constituțională a statuat, în repetate rânduri, în jurisprudența sa, că egalitatea nu înseamnă uniformitate și că acest principiu nu interzice reglementarea unor reguli specifice în cazul diferenței de situații (a se vedea Decizia nr. 107 din 1 noiembrie 1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 85 din 26 aprilie 1996,

și Decizia nr. 782 din 15 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 406 din 15 iunie 2009).

23. Totodată, Curtea constată că prevederile art. 47 și art. 52 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene nu sunt aplicabile în prezenta cauză, având în vedere faptul că aspectul de drept procesual penal analizat nu aparține unui domeniu partajat de Uniunea Europeană cu statele membre, prin aplicarea principiului subsidiarității, conform art. 51 din aceeași Cartă.

24. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Gheorghe Cheptănanu în Dosarul nr. 4.127/269/2016 al Judecătorei Oltenița și constată că dispozițiile art. 488¹ alin. (1) și (3) din Codul de procedură penală sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătorei Oltenița și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 17 octombrie 2017.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Cristina Teodora Pop

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 641

din 17 octombrie 2017

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 242 alin. (1) și alin. (3) din Codul penal

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Cristina Teodora Pop	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Cosmin Grancea.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 242 alin. (1) și alin. (3) din Codul penal, excepție ridicată de Constantin Costescu în Dosarul nr. 3.323/291/2015 al Judecătorei Roman și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.747 D/2016.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, ca neîntemeiată. Referitor la forma de vinovăție cu care este săvârșită infracțiunea de gestiune frauduloasă, se arată că nu există nicio diferență între felul în care aceasta este reglementată la art. 242 alin. (1) și alin. (3) din Codul penal și modalitatea în care aceeași infracțiune era reglementată în Codul penal din 1969. Se susține că este adevărat că în actuala reglementare legiuitorul a renunțat la condiția săvârșirii faptei cu rea-credință, însă, conform art. 16 din Codul penal, o faptă poate fi săvârșită din culpă numai atunci când legea o prevede în mod expres. De altfel, condiția relei-credințe nu era interpretată, conform dispozițiilor Codului penal din 1969, în sensul că ar fi impus săvârșirea infracțiunii cu intenție directă, în același sens fiind și jurisprudența Curții Constituționale, respectiv Decizia nr. 673 din 17 noiembrie 2016, paragraful 32, referitor la semnificația, în general, a noțiunii de „rea-credință”. Se apreciază, totodată, că nu există nicio problemă de previzibilitate a textului criticat și că jurisprudența este constantă în stabilirea

conținutului constitutiv al infracțiunii analizate. De asemenea se arată că prevederile art. 242 alin. (1) și alin. (3) din Codul penal nu condiționează existența infracțiunii de încălcarea unei legi, lipsa acestei condiții fiind explicabilă; se susține că este firească pedepsirea, conform textelor criticate, spre exemplu, a tutorelui care își încalcă obligația de a-l proteja pe minor, prin săvârșirea unor acțiuni păgubitoare cu privire la bunurile acestuia. Se arată că infracțiunea de gestiune frauduloasă a fost reglementată identic din perspectiva elementelor anterior menționate încă din cuprinsul Codului penal din 1936, respectiv la art. 539. Se face, totodată, trimitere la elemente de drept comparat, fiind dat ca exemplu art. 4 din Actul privind fraudele din 2006, din Regatul Unit, conform căruia fraudă prin abuzul de poziție este o infracțiune aproape similară celei de gestiune frauduloasă prevăzută la art. 242 alin. (1) din Codul penal, având o sferă mai amplă de aplicare doar cu privire la persoanele vizate, întrucât pedepsește și persoana care expune alte persoane riscului de a suferi o pagubă, fiind necesară constatarea producerii unei pagube efective.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 21 octombrie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 3.323/291/2015, **Judecătoria Roman a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 242 alin. (1) și (3) din Codul penal**, excepție invocată de Constantin Costescu într-o cauză având ca obiect stabilirea vinovăției autorului excepției, sub aspectul săvârșirii infracțiunii de gestiune frauduloasă, prevăzută de art. 242 din Codul penal.

5. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** se arată că textele criticate încalcă dispozițiile constituționale și convenționale invocate, întrucât conțin norme de incriminare lipsite de claritate, precizie și previzibilitate. Cu privire la pretinsa neconstituționalitate a dispozițiilor art. 242 alin. (1) din Codul penal se susține că, în lipsa, din cuprinsul acesteia, a sintagmei „*cu încălcarea legii*” sau a unei expresii cu înțeles similar, dispoziția legală criticată este lipsită de sens, dând posibilitatea organelor judiciare să considere, ca fiind infracțiuni, fapte a căror ilegalitate rezultă din legi, dar și din alte acte normative. Se susține că o ipoteză juridică similară a fost sancționată de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 405 din 15 iunie 2016, referitoare la infracțiunea de abuz în serviciu, al cărei element material al laturii obiective putea fi configurat, înainte de intervenția instanței de contencios constituțional, anterior menționată, de către Parlament, Guvern sau alte organe ale statului, inclusiv de persoane juridice de drept privat, prin elaborarea fișei postului, situație de neacceptat prin raportare la standardele specifice normelor de drept penal. Se susține că, sub aceste aspecte, Decizia Curții Constituționale nr. 405 din 15 iunie 2016 este aplicabilă și în prezenta cauză. Se arată că nevoia unei astfel de precizări în cuprinsul prevederilor art. 242 alin. (1) din Codul penal rezultă și din rechizitoriul întocmit în cauza în care a fost invocată prezenta excepție de neconstituționalitate. Se mai susține că, în lipsa precizării mai sus arătate, s-ar putea conchide că există o variantă ideală de îndeplinire a unui act de conservare sau administrare, la care se referă prevederile art. 242 alin. (1) din Codul penal, cunoscută doar de către procurorul de caz, dar care ar putea să nu fie împărtășită de instanța de judecată și să nu fie cunoscută de administratorul unei societăți sau de persoana care administrează bunurile unei persoane, în general. Se susține că este necesară aplicarea, în prezenta cauză, a punctului de

vedere exprimat în jurisprudența Curții Constituționale, conform căruia principiul legalității incriminării presupune ca doar legiuitorul primar să poată stabili conduita legală reglementată prin norme de incriminare, așa încât legalitatea faptelor la care face referire textul criticat să poată fi stabilită numai prin raportare la atribuții de serviciu prevăzute prin legi sau ordonanțe. Se mai arată că, privită singular, norma de incriminare a infracțiunii de gestiune frauduloasă, care nici măcar nu impune condiția relei-credințe a făptuitorului, sau, oricum, condiția unei forme de intenție, este lipsită de previzibilitate. De asemenea se susține că sintagma „*pricinuirea de pagube*” este, ea însăși, lipsită de previzibilitate, în lipsa unor criterii legale de apreciere a caracterului păgubitor al faptelor săvârșite. Se arată că, și sub acest aspect, sunt aplicabile considerentele Deciziei nr. 405 din 15 iunie 2016, mai sus invocate. Referitor la pretinsa neconstituționalitate a dispozițiilor art. 242 alin. (3) din Codul penal se susține că sintagma „*în scopul de a dobândi un folos patrimonial*”, din cuprinsul acestora, este ambiguă, aspect ce determină încălcarea, prin norma de incriminare anterior menționată, a principiului legalității incriminării și a normelor constituționale referitoare la calitatea legii, cu consecința încălcării dreptului la un proces echitabil. Se arată că folosirea, pură și simplă, în textul criticat, a verbului „*a dobândi*” presupune posibilitatea agravării răspunderii penale pentru situații care nu țin de voința făptuitorului, cum este cea a obținerii de către administratorul societății a unui folos patrimonial, ca urmare a comiterii faptelor incriminate la alin. (1) al art. 242 din Codul penal. Se susține, totodată, că, în ipoteza în care cel care are ori trebuie să aibă grija administrării sau a conservării bunurilor unei persoane, are un folos propriu și urmărește obținerea acestui folos, infracțiunea se consumă odată cu cauzarea prejudiciului material, întrucât va exista o îmbogățire fără justă cauză pe seama pagubei care a fost pricinuită. Or, această modalitate de comitere ar fi trebuit reglementată ca formă a variantei de bază a infracțiunii de gestiune frauduloasă, și nu ca variantă agravată. Se arată că este absurd ca activitățile persoanei care are sau trebuie să aibă grija administrării sau conservării unor bunuri, fără ca faptele sale să conțină, prin ele însele, o rezoluție infracțională, să poată conduce la stabilirea unor pedepse ca cele prevăzute prin textul criticat. Pentru aceleași motive se susține că prevederile art. 242 alin. (3) din Codul penal dobândesc valențe discriminatorii, întrucât același act poate fi interpretat în mod diferit, de către organe judiciare diferite, aspect ce permite trimiterea în judecată a anumitor persoane, alese conform unor criterii subiective. Se arată, de asemenea, că textul criticat contravine dispozițiilor constituționale ale art. 124 alin. (2), conform cărora justiția este unică, imparțială și egală. În fine, se face trimitere la jurisprudența Curții Constituționale, respectiv la deciziile nr. 573 din 3 mai 2011, nr. 196 din 4 aprilie 2013 și nr. 166 din 17 martie 2015, prin care instanța de contencios constituțional a statuat cu privire la obligativitatea respectării de către legiuitor a normelor de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative și a principiului legalității incriminării, drept garanții ale caracterului echitabil al procesului penal. Se face referire, totodată, la hotărârile Curții Europene a Drepturilor Omului din 30 noiembrie 1987, 22 noiembrie 1995, 15 noiembrie 1996, 25 noiembrie 1996, 4 mai 2000, 9 noiembrie 2006 și 25 ianuarie 2007, pronunțate în Cauzele *H. împotriva Belgiei*, *S. W. împotriva Regatului Unit*, *Cantoni împotriva Franței*, *Wingrove împotriva Regatului Unit*, *Rotaru împotriva României*, *Leempoel & S.A. ED Cine Revue împotriva Belgiei* și *Sissanis împotriva României*, prin care au fost stabilite standarde ale calității legii, prin raportare la principiul legalității incriminării.

6. **Judecătoria Roman** opinează că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Se susține că autorul excepției apreciază, în mod greșit, că, în prezenta cauză, considerentele Deciziei Curții Constituționale nr. 405 din 15 iunie 2016 pot fi aplicate prin analogie. În realitate, acestea nu pot fi avute în vedere în soluționarea prezentei excepții de neconstituționalitate, întrucât cele două infracțiuni analizate au o natură diferită, prin ele fiind protejate relații sociale diferite. Astfel, infracțiunea de abuz în serviciu este o infracțiune de serviciu, cu subiect activ calificat, care are calitatea de funcționar public în sensul legii penale, pe când infracțiunea de gestiune frauduloasă este o infracțiune împotriva patrimoniului, subiect activ al acesteia putând fi orice persoană. În considerarea acestui din urmă aspect, legiuitorul a incriminat orice faptă, licită sau ilicită, în măsura în care aceasta provoacă o pagubă unei persoane, cu ocazia administrării sau conservării bunurilor sale. Se susține că textele criticate nu sunt lipsite de claritate, precizie sau previzibilitate, motiv pentru care acestea nu contravin dispozițiilor constituționale și convenționale invocate. Prin urmare, se arată că prevederile art. 242 alin. (1) și alin. (3) din Codul de procedură penală nu lasă organelor judiciare posibilitatea unor interpretări arbitrare ale dispozițiilor legale criticate. Se mai susține că maniera de reglementare a infracțiunii de gestiune frauduloasă reprezintă opțiunea legiuitorului, voință care, de altfel, transpare cu claritate din dispozițiile legale analizate și că aceasta este în acord cu prevederile Legii fundamentale.

7. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Se susține că dispozițiile legale criticate sunt clare, precise și previzibile, conținutul constitutiv al infracțiunii de gestiune frauduloasă putând fi determinat, cu ușurință, de către organele judiciare. Se arată că textele criticate respectă exigențele standardelor de calitate a legii și pe cele impuse de principiul legalității incriminării. Se face trimitere, în acest sens, la deciziile Curții Constituționale nr. 903 din 6 iulie 2010, nr. 743 din 2 iunie 2011, nr. 1 din 11 ianuarie 2012, nr. 92 din 3 martie 2015 și nr. 146 din 12 martie 2015, precum și la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, exemplificată prin hotărârile din 15 noiembrie 1996, 25 noiembrie 1996, 4 mai 2000 și 9 noiembrie 2006, pronunțate în Cauzele *Cantoni împotriva Franței*, *Wingrove împotriva Regatului Unit*, *Rotaru împotriva României* și *Leempoel & S.A. ED Cine Revue împotriva Belgiei*.

9. **Avocatul Poporului** apreciază că dispozițiile art. 242 alin. (1) și alin. (3) din Codul de procedură penală sunt constituționale. Referitor la pretinsa încălcare, prin textele criticate, a dreptului la un proces echitabil, se arată că dreptul fundamental anterior menționat este asigurat prin norme ale dreptului procesual penal, și nu prin dispoziții de drept penal substanțial. Cu privire la criticile de neconstituționalitate ce vizează lipsa de claritate, precizie și previzibilitate a prevederilor art. 242 alin. (1) și alin. (3) din Codul penal se susține că acestea nu pot fi reținute. Se face trimitere la deciziile Curții Constituționale nr. 1 din 11 ianuarie 2012 și nr. 65 din 25 februarie 2015 și se arată că textele criticate îndeplinesc criteriile specifice calității legii, destinatarul lor fiind capabil să își adapteze conduita conform conținutului acestora și consecințelor care pot decurge din nerespectarea ei.

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatul Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

12. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 242 alin. (1) și alin. (3) din Codul penal, care au următorul cuprins: „(1) *Pricinuirea de pagube unei persoane, cu ocazia administrării sau conservării bunurilor acesteia, de către cel care are ori trebuie să aibă grija administrării sau conservării acelor bunuri se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă. [...]*”

(3) *Faptele prevăzute în alin. (1) și alin. (2) săvârșite în scopul de a dobândi un folos patrimonial se pedepesc cu închisoarea de la 2 la 7 ani.*”

13. Se susține că textele criticate contravin prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (5) în componenta sa referitoare la calitatea legilor, art. 11 cu privire la dreptul internațional și dreptul intern, art. 16 referitor la egalitatea în drepturi, art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului și art. 21 alin. (3) cu privire la dreptul la un proces echitabil, precum și prevederilor art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale privind dreptul la un proces echitabil.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că analiza comparativă realizată de autorul acesteia între infracțiunea de abuz în serviciu, cu privire la care Curtea Constituțională s-a pronunțat prin Decizia nr. 405 din 15 iunie 2016, despre care se afirmă că este aplicabilă, *mutatis mutandis*, și în prezenta cauză, și infracțiunea de gestiune frauduloasă, reglementată prin dispozițiile art. 242 din Codul penal, referitor la care se susține că prezintă aceleași vicii de neconstituționalitate, care au fost constatate de către instanța de contencios constituțional cu privire la dispozițiile art. 297 alin. (1) din Codul penal, este irelevantă, întrucât pleacă de la premisa greșită că cele două norme de incriminare comparate au în vedere fenomene infracționale similare, diferența constând doar în mediul public și, respectiv, privat în care ele își găsesc aplicabilitatea.

15. În realitate, în timp ce infracțiunea prevăzută la art. 297 din Codul penal face parte din capitolul II — „*Infracțiuni de serviciu*” al titlului V — „*Infracțiuni de corupție și de serviciu*” din Partea specială a Codului penal, infracțiunea de gestiune frauduloasă se regăsește reglementată în titlul II al Părții speciale a Codului penal, intitulat „*Infracțiuni contra patrimoniului*”, fiind plasată de legiuitor în cuprinsul capitolului III al acestui titlu, denumit „*Infracțiuni contra patrimoniului prin nesocotirea încrederii*”. Așa fiind, dacă infracțiunea de abuz în serviciu are ca obiect juridic generic relațiile sociale referitoare la desfășurarea activității persoanelor care au calitatea de funcționari publici, în sensul legii penale, relații sociale în cadrul cărora funcționarii publici, din categoria anterior precizată, trebuie să dea dovadă de corectitudine și probitate, și, ca obiect juridic special, aceleași relații sociale în a căror desfășurare funcționarii publici sunt obligați să se abțină de la săvârșirea unor fapte de natură a produce pagube sau alte vătămări unor

persoane fizice sau juridice, infracțiunea de gestiune frauduloasă are ca obiect juridic generic protejarea relațiilor sociale referitoare la patrimoniu, iar, ca obiect juridic specific, asigurarea protecției penale a relațiilor sociale formate în strânsă legătură cu ocrotirea patrimoniului altor persoane, prin administrarea sau conservarea bunurilor acestora, relații sociale ce au la bază acte de acordare a unei minime încrederi de către proprietarii bunurilor persoanelor care urmează să le administreze sau să le conserve. Obiectul material al infracțiunii de gestiune frauduloasă constă într-o universalitate de bunuri, reprezentând întregul patrimoniu al unei persoane sau o fracțiune din acesta, în timp ce infracțiunea de abuz în serviciu poate avea sau poate fi lipsită de obiect material. De asemenea, infracțiunea de abuz în serviciu are subiect activ calificat, având calitatea de funcționar public, în sensul legii penale, pe când infracțiunea de gestiune frauduloasă poate fi săvârșită de către orice persoană responsabilă penal, căreia i-a fost încredințată administrarea bunurilor altuia. De altfel, săvârșirea infracțiunii de abuz în serviciu de către o persoană care își desfășoară activitatea în mediul privat este sancționată, conform art. 308 din Codul penal, prin aplicarea dispozițiilor art. 297 din Codul penal și reducerea cu o treime a limitelor speciale ale pedepsei prevăzute la art. 297 anterior menționat, fiind exclusă ipoteza conform căreia incriminarea faptelor de gestiune frauduloasă ar reprezenta, de fapt, o formă de reglementare a infracțiunii de abuz în serviciu în mediul privat.

16. Astfel, infracțiunea de gestiune frauduloasă, prevăzută la art. 242 alin. (1) din Codul penal, are ca element material al laturii obiective orice acțiune sau inacțiune, săvârșită de făptuitor, cu prilejul administrării sau conservării bunurilor încredințate, în acest scop, de către subiectul pasiv al infracțiunii, și care are un caracter ilicit și păgubitor pentru proprietarul bunurilor. În acest context, prin *caracter ilicit* se înțelege un caracter contrar obligațiilor ce reveneau făptuitorului, fie în virtutea raportului juridic existent între el și subiectul pasiv, fie potrivit unor obligații legale. De asemenea, prin „administrare” se înțelege o activitate cu caracter gospodăresc, ce poate avea conținut diferit, în funcție de natura și destinația bunului, iar prin „conservare” se înțelege luarea de măsuri de apărare a respectivelor bunuri, în vederea evitării distrugerii sau degradării.

17. Având în vedere aceste considerente, legiuitorul nu a prevăzut condiția ca faptele ce constituie elementul material al laturii obiective a infracțiunii de gestiune frauduloasă să fie săvârșite cu încălcarea legii, așa cum autorul excepției de neconstituționalitate consideră necesar pentru asigurarea legalității incriminării, întrucât, datorită felului în care a fost concepută, gestiunea frauduloasă presupune, în primul rând, o încălcare, de către făptuitor, a unui act de acordare a încrederii încheiat cu proprietarul bunurilor, încredere care este de esența acestei infracțiuni, precum și a restului infracțiunilor reglementate în capitolul III (intitulat, astfel cum s-a arătat mai sus, „Infracțiuni contra patrimoniului prin nesocotirea încrederii”) al titlului II al Părții speciale a Codului penal. Așa fiind, spre deosebire de infracțiunea de abuz în serviciu, care presupune încălcarea de către funcționarul public a unei obligații, care, având în vedere natura funcției deținute, nu poate fi decât o obligație de natură legală, ce face parte din conținutul unui raport juridic de drept public, pe care funcționarul public îl încheie cu instituția publică în cadrul căreia își desfășoară activitatea, infracțiunea de gestiune frauduloasă presupune existența, în sarcina subiectului activ, a obligației de administrare a bunurilor altuia, a actului prin care proprietarul bunurilor ce formează obiectul material al infracțiunii de gestiune frauduloasă

acordă încredere subiectului activ al acestei infracțiuni, presupunând, de fapt, un raport juridic de drept civil, din al cărui conținut face parte și obligația de administrare sau conservare a bunurilor. Aceasta întrucât, conform dispozițiilor art. 792 din Codul civil, calitatea de administrator al bunurilor altuia poate avea ca izvor un legat sau o convenție, iar obligațiile ce incumbă persoanei care are această calitate sunt expres reglementate în titlul V — „Administrarea bunurilor altuia” al cărții a III-a — „Despre bunuri” a Codului civil. Prin urmare, orice faptă de încălcare, de către persoana căreia i-a fost încredințată administrarea sau conservarea unor bunuri, a unei obligații existente în sarcina sa, care pricinuieste o pagubă proprietarului, constituie infracțiunea de gestiune frauduloasă, iar izvorul obligațiilor asumate de către subiectul activ al infracțiunii, în favoarea subiectului pasiv, este actul juridic civil, legat sau convenție, prin care făptuitorului îi este acordată respectiva încredere. Astfel, spre deosebire de infracțiunea de abuz în serviciu, care presupune, în vederea asigurării caracterului legal al incriminării, posibilitatea determinării, a priori săvârșirii faptelor, de către funcționarul public a tuturor obligațiilor prevăzute în sarcina sa prin lege, obligații a căror încălcare poate atrage răspunderea sa penală, în cazul infracțiunii de gestiune frauduloasă, atât existența actului juridic civil ce are ca obiect administrarea sau conservarea bunurilor, cât și obligațiile rezultate din acest act sunt cunoscute făptuitorului în momentul săvârșirii infracțiunii, întrucât conținutul acestor obligații a fost determinat și asumat de el din momentul nașterii raportului juridic civil corespunzător. Mai mult, actul de acordare a încrederii în legătură cu relațiile sociale de natură patrimonială este, de regulă, unul *intuitu personae*. Or, toate aceste aspecte sunt de natură a conferi un caracter clar, precis și previzibil normei juridice penale criticate. De altfel, nesocotirea încrederii acordate prin același mecanism, mai sus analizat, în legătură cu desfășurarea unor relații sociale de natură patrimonială, se află la baza tuturor normelor juridice de incriminare din cuprinsul capitolului III al titlului II al Părții speciale a Codului penal.

18. Mai mult, așa cum remarcă și autorul excepției, legiuitorul nu a prevăzut în textul art. 242 alin. (1) din Codul penal condiția săvârșirii cu rea-credință a faptelor. Acest lucru este explicabil, întrucât, în contextul filosofiei Codului penal în vigoare, reglementarea unei astfel de condiții ar fi superfluă. Aceasta deoarece prevederea în cuprinsul dispoziției legale analizate a condiției anterior menționate ar avea ca scop excluderea incriminării faptelor de gestiune frauduloasă comise din culpă. Însă, conform art. 16 alin. (6) teza a doua din Codul penal, fapta comisă din culpă constituie infracțiune numai când legea o prevede în mod expres. *Per a contrario*, toate faptele incriminate în Partea specială a Codului penal pot fi pedepsite doar atunci când sunt săvârșite cu intenție, dacă legea nu prevede sancționarea comiterii lor și din culpă.

19. Pentru aceste motive, Curtea constată că nu pot fi reținute susținerile autorului excepției conform cărora, în lipsa introducerii, în cuprinsul dispozițiilor art. 242 alin. (1) din Codul penal, a sintagmelor „cu încălcarea legii” sau „cu rea-credință” sau a unor expresii echivalente, textul criticat este lipsit de claritate, precizie și previzibilitate, contravenind dispozițiilor art. 1 alin. (5) din Constituție și art. 7 din Convenție.

20. În ceea ce privește sensul sintagmei „*pricinuirea de pagube*” din cuprinsul art. 242 alin. (1) din Codul penal, aceasta nu este definită de legea penală sau de cea procesual penală, aspect ce relevă atribuirea de către legiuitor a sensului comun cuvintelor ce o compun. Mai mult, expresia criticată urmează a fi interpretată în contextul dispoziției legale din care face parte. Cum infracțiunea de gestiune frauduloasă este o infracțiune

contra patrimoniului, prin care sunt sancționate conduitele de natură a afecta relațiile sociale formate în legătură cu patrimoniul, Curtea constată că, prin „*pricinuirea de pagube*”, se înțelege provocarea unor pierderi de natură patrimonială. Astfel, sensul sintagmei criticate poate fi determinat, cu ușurință, prin aplicarea regulilor uzuale de interpretare a normelor juridice, motiv pentru care Curtea reține că, și din această perspectivă, textul criticat îndeplinește cerințele de claritate, precizie și previzibilitate impuse de dispozițiile art. 1 alin. (5) din Constituție și de art. 7 din Convenție.

21. Referitor la critica de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 242 alin. (3) din Codul penal, critică ce vizează verbul „*a dobândi*” din cuprinsul sintagmei „*în scopul de a dobândi un folos patrimonial*”, Curtea reține că prevederile legale criticate reglementează o formă agravată a infracțiunii de gestiune frauduloasă, motiv pentru care conținutul acestora trebuie interpretat prin prisma dispozițiilor art. 242 alin. (1) din Codul penal, care prevăd varianta sa de bază. Prin urmare, conținutul constitutiv al infracțiunii de gestiune frauduloasă, în forma agravată supusă analizei, este realizat atunci când faptele săvârșite — prin care sunt pricinuite pagube unei persoane, cu ocazia administrării sau conservării bunurilor acesteia, de către cel care are ori trebuie să aibă grija administrării sau conservării acelor bunuri —, sunt comise în scopul de a dobândi un folos patrimonial. Astfel, elementul agravant este dat de săvârșirea faptei cu intenție directă, în vederea obținerii unui folos patrimonial. În mod evident, folosul patrimonial la care dispozițiile art. 242 alin. (3) din Codul penal fac referire este altul decât cel obținut de subiectul activ, în mod licit, drept contraprestație a activității de administrare sau conservare a bunurilor. Însă, nu la fel de evident este aspectul, susținut de autorul excepției, potrivit căruia varianta infracțională prevăzută la art. 242 alin. (1) din Codul penal este realizată, de principiu, în scopul îmbogățirii fără justă cauză a subiectului activ pe seama subiectului pasiv al infracțiunii, motiv pentru care această modalitate de săvârșire a infracțiunii constituie de fapt o varietate a variantei sale de bază și nu forma agravată a gestiunii frauduloase, reglementată la art. 242 alin. (3) din Codul penal. Dimpotrivă, interpretarea dispozițiilor art. 242 alin. (1) din Codul penal relevă intenția legiuitorului de a sancționa, prin intermediul acestora, nerespectarea cu intenție a obligațiilor de administrare sau conservare a unor bunuri, de către persoana

care și-a asumat aceste obligații, cu consecința provocării unei pagube proprietarului respectivelor bunuri. În consecință, săvârșirea aceluiași fapte, pricinuitoare de prejudicii, în vederea obținerii unui folos material, determină reținerea formei agravate a infracțiunii, prevăzută la art. 242 alin. (3) din Codul penal, indiferent dacă folosul patrimonial astfel realizat este egal sau nu cu valoarea pagubei pricinuite sau dacă acesta reprezintă o îmbogățire fără just temei pe seama patrimoniului subiectului pasiv sau provine dintr-o altă sursă. Mai mult, pentru întrunirea elementelor constitutive ale acesteia din urmă, nu este nevoie ca folosul patrimonial urmărit să fie realizat, fiind suficientă existența scopului prevăzut prin norma de incriminare.

22. Având în vedere aceste considerente, Curtea conchide că prevederile art. 242 alin. (3) din Codul penal sunt conforme cu exigențele art. 1 alin. (5) din Constituție și cu cele ale art. 7 din Convenție.

23. În ceea ce privește pretinsa încălcare, prin prevederile art. 242 alin. (1) și alin. (3) din Codul penal, a dispozițiilor art. 21 alin. (3) din Constituție și art. 6 din Convenție, Curtea reține că acestea nu sunt aplicabile în prezenta cauză, deoarece textele criticate conțin norme de drept penal substanțial, iar garanțiile specifice dreptului la un proces echitabil se asigură prin norme din domeniul dreptului procesual penal.

24. Întrucât dispozițiile art. 242 alin. (1) și alin. (3) din Codul penal respectă cerințele de calitate a legii și principiul legalității incriminării, nu poate fi susținută ipoteza creării, prin textele criticate, a unor situații discriminatorii între persoanele care săvârșesc acte de conservare sau administrare a bunurilor altora, ca urmare a unei aplicări neomogene de către organele judiciare a dispozițiilor legale criticate, manieră de aplicare generată de lipsa clarității, preciziei și previzibilității reglementării elementelor constitutive ale infracțiunii de gestiune frauduloasă, în variantele infracționale prevăzute la alin. (1) și alin. (3) din Codul penal. Totuși, dacă, în fapt, interpretarea și aplicarea art. 242 alin. (1) și alin. (3) din Codul penal sunt neuniforme la nivelul instanțelor judecătorești, de natură a crea discriminare între diferiți participanți la procesul penal, ca urmare a unei înțelegeri diferite de către acestea a normelor criticate, acest aspect excedează competenței Curții Constituționale, putând fi verificat doar în condițiile arătate prin Decizia nr. 276 din 10 mai 2016.

25. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Constantin Costescu în Dosarul nr. 3.323/291/2015 al Judecătoriei Roman și constată că dispozițiile art. 242 alin. (1) și alin. (3) din Codul penal sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriei Roman și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 17 octombrie 2017.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Cristina Teodora Pop

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 803

din 5 decembrie 2017

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 344 alin. (2), art. 345 alin. (1) și alin. (3), art. 346 alin. (1) și alin. (4¹) și ale art. 347 alin. (3) din Codul de procedură penală

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Mihaela Ionescu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Marinela Mincă.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 344 alin. (2), art. 345 alin. (1) și alin. (3), art. 346 alin. (1) și art. 347 alin. (3) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Robert Coloș în Dosarul nr. 2.710/180/2017/a1.4 al Tribunalului Bacău — Secția penală și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.013D/2017.

2. La apelul nominal lipsește autorul excepției, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care solicită respingerea, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate. Reține că motivele de neconstituționalitate invocate sunt formulate, mai degrabă, din perspectiva modificării normelor procesual penale criticate. Arată, totodată, că, prin textele de lege criticate, legiuitorul prevede că judecătorul de cameră preliminară fixează un termen în care procurorul să remedieze neregularitățile actului de sesizare, dar, ulterior, se stabilește un termen, în camera de consiliu, prilej cu care modul în care procurorul a înțeles să remedieze neregularitățile actului de sesizare este supus discuției contradictorie a părților.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 6 iunie 2017, pronunțată în Dosarul nr. 2.710/180/2017/a1.4, **Tribunalul Bacău — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 344 alin. (2), art. 345 alin. (1) și alin. (3), art. 346 alin. (1) și art. 347 alin. (3) din Codul de procedură penală.** Excepția a fost ridicată de Robert Coloș în soluționarea apelului formulat împotriva Încheierii nr. 1.449 din 25 aprilie 2017, pronunțată de judecătorul de cameră preliminară din cadrul Judecătoriei Bacău, în Dosarul nr. 2.710/180/2017/a1, prin care s-a respins, ca inadmisibilă, cererea de sesizare a Curții Constituționale, s-au respins cererile, excepțiile și neregularitățile formulate de inculpat, autor al excepției de neconstituționalitate, s-a constatat legalitatea sesizării instanței, a administrării probelor și a efectuării actelor de urmărire penală și s-a dispus începerea judecății.

5. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, autorul susține că prevederile art. 344 alin. (2) din Codul de procedură penală încalcă egalitatea în fața legii și accesul liber la justiție prin faptul că rechizitoriul nu este comunicat persoanei vătămate și celorlalte părți din procesul penal, precum și reprezentanților legali, cum ar fi tutorii și lichidatorii judiciari. Consideră că prevederile art. 345 alin. (1) și art. 346 alin. (1) și alin. (4¹) din Codul de procedură penală sunt contrare dispozițiilor constituționale care statuează cu privire la publicitatea ședințelor de judecată, iar alin. (3) al art. 345 din Codul de procedură penală încalcă dreptul părților la un proces echitabil, în sensul că niciuna dintre părți nu poate verifica dacă procurorul a remediat, în mod corespunzător, neregularitățile actului de sesizare și nu poate contesta actul astfel remediat. În privința prevederilor art. 347 alin. (3) din Codul de procedură penală apreciază că sunt aplicabile toate criticile formulate în legătură cu celelalte norme procesual penale criticate. Invocă jurisprudența instanței de la Strasbourg referitoare la dreptul la un proces echitabil.

6. **Tribunalul Bacău — Secția penală** consideră că textele de lege criticate de autor sunt constituționale. Reține că articolele indicate din Legea fundamentală privesc principiul publicității, contradictorialității, iar prevederile criticate au în vedere o procedură contradictorie, orală, cu asigurarea prezenței părților și a apărării. Apreciază că excepția invocată nu poate fi reținută, deoarece textele de lege criticate se aplică în mod egal tuturor celor aflați în ipoteza normei legale, fără nicio discriminare pe considerente arbitrare. Deși inculpatul este cercetat în stare de arest preventiv, a avut în permanență asigurată prezența în instanță și cu prilejul soluționării contestațiilor pe care le-a formulat de-a lungul timpului, fiind asistat de apărător ales. Reține că durata verificării măsurilor preventive este cea legală, în intervalul celor 30 de zile, fără a depăși durata stabilită pe parcursul urmăririi penale.

7. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate invocate.

8. **Guvernul** consideră că excepția de neconstituționalitate invocată este neîntemeiată. În acest sens face referire la considerentele Deciziei nr. 102 din 7 martie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 404 din 30 mai 2017.

9. **Avocatul Poporului** precizează că a transmis punctul său de vedere, în sensul constituționalității textelor de lege criticate, în dosarele Curții nr. 374D/2014, nr. 291D/2015 și nr. 1.166D/2015, fiind reținut în deciziile Curții nr. 663 din 11 noiembrie 2014, nr. 472 din 16 iunie 2015 și nr. 35 din 9 februarie 2016.

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, punctele de vedere ale Guvernului și

Avocatului Poporului, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

12. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie, potrivit încheierii de sesizare a Curții, dispozițiile art. 344 alin. (2), art. 345 alin. (1) și (3), art. 346 alin. (1) și ale art. 347 alin. (3) din Codul de procedură penală. Autorul excepției, prin notele scrise, critică în ceea ce privește art. 346 din Codul de procedură penală, pe lângă alin. (1) și alin. (4¹). În aceste condiții, Curtea reține că obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 344 alin. (2), art. 345 alin. (1) și (3), art. 346 alin. (1) și (4¹) și art. 347 alin. (3) din Codul de procedură penală, astfel cum au fost modificate și completate prin Legea nr. 75/2016 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 82/2014 pentru modificarea și completarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 334 din 29 aprilie 2016, cu următorul conținut:

— Art. 344 alin. (2): „Copia certificată a rechizitoriului și, după caz, traducerea autorizată a acestuia se comunică inculpatului la locul de deținere ori, după caz, la adresa unde locuiește sau la adresa la care a solicitat comunicarea actelor de procedură. Inculpatului, celorlalte părți și persoanei vătămate li se aduc la cunoștință obiectul procedurii în camera preliminară, dreptul de a-și angaja un apărător și termenul în care, de la data comunicării, pot formula în scris cereri și excepții cu privire la legalitatea sesizării instanței, legalitatea administrării probelor și a efectuării actelor de către organele de urmărire penală. Termenul este stabilit de către judecătorul de cameră preliminară, în funcție de complexitatea și particularitățile cauzei, dar nu poate fi mai scurt de 20 de zile.”;

— Art. 345 alin. (1) și alin. (3): „La termenul stabilit conform art. 344 alin. (4), judecătorul de cameră preliminară soluționează cererile și excepțiile formulate ori excepțiile ridicate din oficiu, în camera de consiliu, pe baza lucrărilor și a materialului din dosarul de urmărire penală și a oricăror înscrisuri noi prezentate, ascultând concluziile părților și ale persoanei vătămate, dacă sunt prezente, precum și ale procurorului.” [...] „În cazul în care judecătorul de cameră preliminară constată neregularități ale actului de sesizare sau în cazul în care sancționează potrivit art. 280—282 actele de urmărire penală efectuate cu încălcarea legii ori dacă exclude una sau mai multe probe administrate, în termen de 5 zile de la comunicarea încheierii, procurorul remediază neregularitățile actului de sesizare și comunică judecătorului de cameră preliminară dacă menține dispoziția de trimitere în judecată ori solicită restituirea cauzei.”;

— Art. 346 alin. (1) și alin. (4¹): „Dacă nu s-au formulat cereri și excepții în termenele prevăzute la art. 344 alin. (2) și alin. (3) și nici nu a ridicat din oficiu excepții, la expirarea acestor termene, judecătorul de cameră preliminară constată legalitatea sesizării instanței, a administrării probelor și a efectuării actelor de urmărire penală și dispune începerea judecării. Judecătorul de cameră preliminară se pronunță în camera de consiliu, fără citarea părților și a persoanei vătămate și fără participarea procurorului, prin încheiere, care se comunică de îndată acestora.” [...] „În cazurile prevăzute la alin. (3) lit. a) și lit. c) și la alin. (4), judecătorul de cameră preliminară se pronunță prin încheiere, în camera de consiliu, cu citarea părților și a persoanei vătămate și cu participarea procurorului. Încheierea se comunică de îndată procurorului, părților și persoanei vătămate.”;

— Art. 347 alin. (3): „Contestația se soluționează în camera de consiliu, cu citarea părților și a persoanei vătămate și cu

participarea procurorului. Dispozițiile art. 345 și art. 346 se aplică în mod corespunzător.”

13. Autorul excepției susține că prevederile art. 344 alin. (2) din Codul de procedură penală sunt contrare dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 16 alin. (1) referitor la egalitatea în drepturi și art. 21 privind accesul liber la justiție, iar prevederile art. 345 alin. (1) și (3) din Codul de procedură penală contravin dispozițiilor constituționale ale art. 127 privind caracterul public al dezbaterilor, respectiv dispozițiilor constituționale ale art. 21. Cât privește dispozițiile art. 346 alin. (1) și alin. (4¹) din Codul de procedură penală consideră că acestea aduc atingere dispozițiilor art. 21 și art. 127 din Legea fundamentală, iar prevederile art. 347 alin. (3) din Codul de procedură penală sunt contrare dispozițiilor art. 21, art. 24 și art. 127 din Constituție.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 347 alin. (3) din Codul de procedură penală, Curtea reține că a fost invocată în soluționarea fondului camerei preliminare, așa încât Curtea constată că dispozițiile criticate, referitoare la procedura de soluționare a contestației formulate în camera preliminară, nu au legătură cu soluționarea cauzei. Potrivit art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, „Curtea Constituțională decide asupra excepțiilor ridicate în fața instanțelor judecătorești [...] privind neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau ordonanță în vigoare, care are legătură cu soluționarea cauzei.” În aceste condiții, ținând cont de prevederile art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, Curtea va respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 347 alin. (3) din Codul de procedură penală, ca inadmisibilă.

15. În ceea ce privește excepția de neconstituționalitate având ca obiect dispozițiile art. 344 alin. (2) din Codul de procedură penală, Curtea a reținut, în Decizia nr. 776 din 18 decembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 129 din 19 februarie 2015, și Decizia nr. 631 din 8 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 831 din 6 noiembrie 2015, că împrejurarea potrivit căreia numai inculpatului i se comunică o copie certificată a rechizitoriului și, după caz, traducerea autorizată a acestuia nu echivalează cu afectarea dreptului la un proces echitabil ori cu înfrângerea egalității cetățenilor în fața legii, deoarece este firesc ca actul de inculpare să fie comunicat doar persoanei vizate. De altfel, art. 6 paragraful 3 lit. a) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale obligă statele să respecte dreptul oricărui acuzat, indiferent că este privat sau nu de libertate, să fie informat în cel mai scurt timp asupra naturii și cauzei acuzației aduse împotriva sa. Potrivit art. 329 alin. (1) din Codul de procedură penală, rechizitoriul reprezintă actul de sesizare a instanței de judecată, acesta limitându-se la fapta și persoana pentru care s-a efectuat urmărirea penală, potrivit art. 328 alin. (1) teza întâi din Codul de procedură penală, și, întrucât prin rechizitoriu se formulează o acuzație în materie penală, acesta se comunică persoanei astfel acuzate. Totodată, prin Decizia nr. 641 din 11 noiembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 887 din 5 decembrie 2015, Curtea a apreciat că, din perspectiva principiului contradictorialității, atât părții civile, cât și părții civilmente responsabile trebuie să li se ofere aceleași drepturi ca și inculpatului, așa încât, odată citate, partea civilă și partea responsabilă civilmente iau cunoștință despre desfășurarea procedurii în fața judecătorului de cameră preliminară și au dreptul să consulte toate documentele existente în dosarul cauzei, inclusiv rechizitoriul, fiindu-le asigurate, în acest fel, toate drepturile și garanțiile procesuale pe care dreptul la un proces echitabil le presupune în faza procesuală analizată.

16. Cât privește excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 345 alin. (1) și ale art. 346 alin. (1) și alin. (4¹) din Codul de procedură penală, Curtea nu poate reține criticile

autorului excepției referitoare la lipsa publicității în această procedură, în condițiile în care judecătorul de cameră preliminară se pronunță „în camera de consiliu”. Publicitatea, ca principiu al ședinței de judecată, constă în posibilitatea pe care o are orice persoană de a asista la desfășurarea judecării și este un mijloc de a prezerva încrederea opiniei publice în instanțele judecătorești. Consacrarea sa este asigurată de dispozițiile art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale potrivit căruia orice persoană are dreptul la judecarea în mod public a cauzei sale de către o instanță care va hotărî, între altele, asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat importanța acestui principiu procesual, statuând că publicitatea procedurilor organelor judiciare la care se referă art. 6 paragraful 1 are ca scop protejarea justițiabililor împotriva unei „justiții secrete” și vizează dezbaterile propriu-zise ale procesului (Hotărârea din 26 septembrie 1995, pronunțată în Cauza *Diennet împotriva Franței*, paragraful 33). Totodată, instanța europeană a reținut că procedurile ce pot fi derulate în apel, precum și procedurile ce implică doar aspecte de legalitate sunt în concordanță cu cerințele art. 6 din Convenție, deși apelantului nu i s-a dat posibilitatea de a fi ascultat personal de către instanța de apel. (Hotărârea din 29 octombrie 1991, pronunțată în Cauza *Jan Ake Andersson împotriva Suediei*, paragraful 27, și Hotărârea din 27 martie 1998, pronunțată în Cauza *K.D.B. împotriva Olandei*, paragraful 39).

17. Împrejurarea că judecătorul de cameră preliminară soluționează cererile și excepțiile formulate ori excepțiile ridicate din oficiu, în camera de consiliu, în condițiile art. 345 alin. (1) din Codul de procedură penală, ori, în condițiile art. 346 alin. (1) din Codul de procedură penală, dispune începerea judecării, de asemenea în camera de consiliu, în situația în care nu s-au formulat cereri și excepții în termenele prevăzute la art. 344 alin. (2) și alin. (3) și nici nu s-au ridicat din oficiu excepții, este în deplină concordanță cu prevederile art. 127 din Legea fundamentală, potrivit căreia „Ședințele de judecată sunt publice, afară de cazurile prevăzute de lege”, și nu aduce atingere, în niciun mod, dispozițiilor constituționale invocate. Aceasta cu atât mai mult cu cât, potrivit argumentelor dezvoltate în Decizia nr. 641 din 11 noiembrie 2014, precitată, Curtea Constituțională a cenzurat absența contradictorialității și oralității procedurii instituite în fața judecătorului de cameră preliminară. Totodată, pronunțându-se cu privire la lipsa oralității și contradictorialității în procedura reglementată în art. 346 alin. (1) din Codul de procedură penală, Curtea a constatat, prin Decizia nr. 521 din 6 iulie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 864 din 1 noiembrie 2017, paragrafele 14—23, că aceste dispoziții sunt constituționale, în condițiile în care legiuitorul a reglementat premisele în vederea exercitării de către inculpat, celelalte părți și persoana vătămată a dreptului la un proces echitabil, în componenta sa referitoare la contradictorialitate, în procedura de fond a camerei preliminare, prin aceasta fiind respectate drepturile și interesele legitime ale persoanelor implicate în această procedură, lipsa de diligență a acestora, atitudinea lor pasivă concretizată în neinvocarea vreunei excepții ori formularea vreunei cereri cu privire la legalitatea sesizării instanței, legalitatea administrării probelor și a efectuării actelor de către organele de urmărire penală neputând fi convertită într-un fine de neconstituționalitate a normei procesuale criticate.

18. Cu privire la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 345 alin. (3) din Codul de procedură penală, examinând critici similare celor invocate în prezenta cauză, Curtea a reținut, în Decizia nr. 531 din 11 iulie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 923 din 23 noiembrie 2017, paragrafele 33—36, că soluția legislativă cuprinsă în

dispozițiile precitate se regăsea — anterior modificării art. 345 din Codul de procedură penală prin Legea nr. 75/2016 — într-o formă identică celei criticate, în art. 345 alin. (2) și alin. (3) din Codul de procedură penală. Curtea a constatat că aceste din urmă norme procesuale penale au mai constituit obiect al controlului de constituționalitate, fiind analizate critici similare, relevante, în acest sens, fiind considerentele deciziilor nr. 205 din 31 martie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 387 din 3 iunie 2015, paragraful 16; nr. 552 din 16 iulie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 707 din 21 septembrie 2015, paragraful 29; nr. 631 din 8 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 831 din 6 noiembrie 2015, paragraful 20; nr. 777 din 17 noiembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 111 din 12 februarie 2016, paragraful 30; nr. 784 din 17 noiembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 104 din 10 februarie 2016, paragraful 30 și nr. 40 din 9 februarie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 214 din 23 martie 2016, paragraful 29, potrivit cărora, prin Decizia nr. 641 din 11 noiembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 887 din 5 decembrie 2014, paragraful 64, în care s-a statuat că dispozițiile art. 345 alin. (2) și alin. (3) din Codul de procedură penală reglementează procedura în camera preliminară referitoare la constatarea unor neregularități ale actului de sesizare, la sancționarea, potrivit art. 280—282, a actelor de urmărire penală efectuate cu încălcarea legii ori excluderea unor probe administrate, precum și remedierea de către procuror a neregularităților actului de sesizare. Referitor la aceste dispoziții, Curtea a reținut că acestea sunt criticate din perspectiva încălcării principiului contradictorialității și a dreptului la o procedură orală. Observând dispozițiile de lege criticate, precum și conținutul principiului contradictorialității și al dreptului la o procedură orală, Curtea a constatat că nu poate fi reținută critica de neconstituționalitate formulată.

19. Astfel, având în vedere competențele procurorului în procesul penal, Curtea a apreciat că este firesc ca încheierea prin care se constată neregularități ale actului de sesizare, prin care s-au sancționat, potrivit art. 280—282 din Codul de procedură penală, actele de urmărire penală efectuate cu încălcarea legii ori prin care s-au exclus probe administrate, să fie comunicată procurorului, doar acesta din urmă putând fi în măsură să remedieze aceste neajunsuri.

20. Distinct de aceste argumente, în Decizia nr. 358 din 7 mai 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 432 din 17 iunie 2015, paragraful 15, Curtea a constatat că, admitând, prin Decizia nr. 641 din 11 noiembrie 2014, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 345 alin. (1), art. 346 alin. (1) și art. 347 alin. (3) raportat la art. 344 alin. (4), art. 345 alin. (1) și art. 346 alin. (1) din Codul de procedură penală, a statuat că pronunțarea judecătorului de cameră preliminară, atât pe fond, cât și în cadrul contestației, în absența contradictorialității și oralității, afectează dreptul la un proces echitabil. Așa fiind, raportat la considerentele deciziei mai sus enunțate, judecătorul de cameră preliminară va putea pune în discuție, la cerere sau din oficiu, în condițiile art. 345 alin. (1) din Codul de procedură penală, neregularități ale actului de sesizare, cu respectarea principiului contradictorialității și oralității. Prin urmare, elementele de noutate invocate de autor pot fi combătute înainte ca judecătorul de cameră preliminară să emită încheierea ce se va comunica parchetului în temeiul art. 345 alin. (2) din același cod, pentru că soluția legislativă „fără participarea procurorului și a inculpatului” a fost constatată ca fiind neconstituțională. De asemenea, după ce procurorul va remedia în termen de 5 zile neregularitățile actului de sesizare astfel dezbătute în contradictoriu în condițiile art. 345 alin. (1) din Codul de procedură penală, noua formă a rechizitoriului

circumscrisă aspectelor analizate poate fi cunoscută de inculpat în condițiile art. 346 alin. (1) din Codul de procedură penală [în prezent, art. 346 alin. (4¹) din Codul de procedură penală], deoarece, și de această dată, judecătorul de cameră preliminară hotărăște prin încheiere, cu respectarea dreptului părților la un proces echitabil, în componenta sa privind contradictorialitatea, oralitatea și egalitatea armelor. Este firesc să fie așa, câtă vreme a fost regândită poziția instanței de judecată care, nemaivând un rol activ, urmează modelul sistemului adversarial care consacră contradictorialitatea manifestă atât în raporturile dintre părți, persoana vătămată și procuror, cât și în cele ale acestora cu instanța.

21. Totodată, în Decizia nr. 102 din 7 martie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 404 din 30 mai 2017, paragraful 23, referitor la critica autorului excepției cu

privire la lipsa reglementării obligației de a-i fi comunicate inculpatului modificările aduse actului de sesizare a instanței, conform art. 345 alin. (3) din Codul de procedură penală, Curtea a constatat că, potrivit dispozițiilor art. 92 alin. (7) din Codul de procedură penală, inculpatul, prin apărătorul său, ales sau desemnat din oficiu, are dreptul să consulte actele dosarului, pe toată durata desfășurării procedurii de cameră preliminară și în cursul judecății, aspect ce constituie o altă garanție a drepturilor fundamentale prevăzute la art. 21 alin. (3) și art. 24 din Constituție și art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

22. Întrucât până în prezent nu au intervenit elemente noi de natură să determine schimbarea acestei jurisprudențe, considerentele și soluția deciziilor mai sus menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

23. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 347 alin. (3) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Robert Coloș în Dosarul nr. 2.710/180/2017/a1.4 al Tribunalului Bacău — Secția penală.

2. Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de același autor în același dosar al aceleiași instanțe și constată că dispozițiile art. 344 alin. (2), art. 345 alin. (1) și alin. (3), art. 346 alin. (1) și alin. (4¹) din Codul de procedură penală sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Bacău — Secția penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 5 decembrie 2017.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Mihaela Ionescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 833

din 14 decembrie 2017

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 10 alin. (2) teza întâi raportat la art. 10 alin. (2) teza a doua din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Bianca Drăghici	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 10 alin. (2) teza întâi raportat la art. 10 alin. (2) teza a doua din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, excepție ridicată de Marius Rodriguez Aflagea în Dosarul nr. 2.566/207/2016/a1 al Judecătoriei Caracal — Secția civilă și care face obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.326D/2016.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Magistratul-asistent referă asupra faptului că, la dosarul cauzei, Administrația Județeană a Finanțelor Publice Olt, în numele și pentru Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Craiova, a depus un punct de vedere prin care solicită

respingerea excepției de neconstituționalitate, ca neîntemeiată, și judecarea cauzei în lipsă.

4. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, ca neîntemeiată, față de jurisprudența Curții Constituționale în materie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

5. Prin Încheierea din 5 iulie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 2.566/207/2016/a1, **Judecătoria Caracal — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 10 alin. (2) teza întâi raportat la art. 10 alin. (2) teza a doua din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru.** Excepția a fost ridicată de Marius Rodriguez Aflagea într-o cauză având ca obiect contestație la executare.

6. În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține, în esență, că taxa judiciară de timbru aferentă contestației la executare nu trebuie calculată la fel ca în cazul unei noi acțiuni judiciare, deci prin raportare la art. 3 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, care reglementează formulele generale de calcul al taxei judiciare de timbru pentru acțiunile și cererile evaluabile în bani, introduse la instanțele judecătorești, cum face trimitere implicită textul de lege criticat, „*la valoarea bunurilor a căror urmărire se contestă sau la valoarea debitului urmărit, când acest debit este mai mic decât valoarea bunurilor urmărite*”, ci la fel ca în cazul în care obiectul executării silite nu este evaluabil în bani, când contestația se taxează cu 100 lei. Autorul excepției apreciază că, prin această reglementare distinctă, după cum obiectul executării silite este evaluabil în bani, când nivelul taxei este plafonat la maximum 1.000 lei, indiferent de valoarea contestată și după cum obiectul executării silite nu este evaluabil în bani, când nivelul taxei este de 100 lei, contrar art. 16 alin. (1) din Constituție, legiuitorul a generat o discriminare a justițiabililor care formulează contestația la executare pe calea acțiunii principale, în condițiile art. 10 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013.

7. Cu privire la instituirea taxelor judiciare de timbru, autorul apreciază că există o vădită disproporție între taxa datorată și serviciul public efectiv prestat care nu diferă cu nimic în cazul soluționării unei contestații la executare, când obiectul executării este evaluabil în bani, față de cazul soluționării unei contestații la executare, când obiectul executării silite nu este evaluabil în bani și, prin urmare, taxa nu a fost instituită în considerarea contraprestației datorate de stat, ceea ce este contrar art. 56 alin. (2) din Constituție.

8. În concluzie, autorul excepției susține că textul de lege criticat contravine prevederilor art. 16 alin. (1), art. 21 și celor ale art. 56 din Constituție, dar și art. 6 și art. 13 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, privind dreptul la un proces echitabil și dreptul la un recurs efectiv.

9. **Judecătoria Caracal — Secția civilă** își exprimă opinia în sensul respingerii excepției de neconstituționalitate, ca neîntemeiată, pentru argumente similare celor reținute de către Curtea Constituțională prin Decizia nr. 504 din 20 aprilie 2010.

10. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

11. **Guvernul** consideră că excepția de neconstituționalitate invocată este neîntemeiată. Astfel, arată că, în jurisprudența sa în materie, Curtea a statuat că accesul liber la justiție nu

înseamnă gratuitate. Nicio dispoziție constituțională nu interzice stabilirea taxelor de timbru în justiție, fiind justificat ca persoanele care se adresează autorităților judecătorești să contribuie la acoperirea cheltuielilor prilejuite de realizarea actului de justiție. Regula este cea a timbrării acțiunilor în justiție, excepțiile fiind posibile numai în măsura în care sunt stabilite de legiuitor.

12. **Avocatul Poporului** arată că își menține punctul de vedere formulat anterior în dosarele Curții Constituționale în care au fost pronunțate deciziile nr. 515 și nr. 533 din 9 octombrie 2014, în sensul constituționalității dispozițiilor art. 10 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013.

13. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, notele scrise depuse, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

14. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

15. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 10 alin. (2) teza întâi raportat la art. 10 alin. (2) teza a doua din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 392 din 29 iunie 2013, având următorul cuprins: „*În cazul contestației la executarea silită, taxa se calculează la valoarea bunurilor a căror urmărire se contestă sau la valoarea debitului urmărit, când acest debit este mai mic decât valoarea bunurilor urmărite. Taxa aferentă acestei contestații nu poate depăși suma de 1.000 lei, indiferent de valoarea contestată. În cazul în care obiectul executării silite nu este evaluabil în bani, contestația la executare se taxează cu 100 lei.*”

16. În opinia autorului excepției, dispozițiile legale criticate contravin prevederilor constituționale cuprinse în art. 16 alin. (1) referitor la egalitatea în drepturi, art. 21 privind accesul liber la justiție și art. 56 cu privire la contribuții financiare.

17. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că dispozițiile legale criticate au mai făcut obiect al controlului de constituționalitate exercitat prin prisma unor critici, în esență, similare, și prin Decizia nr. 669 din 17 noiembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 113 din 10 februarie 2017, Decizia nr. 649 din 11 noiembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 9 din 7 ianuarie 2015, și Decizia nr. 533 din 9 octombrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 837 din data de 17 noiembrie 2014, a respins excepțiile de neconstituționalitate.

18. Astfel, faptul că prin art. 10 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 se stabilește cuantumul taxei de timbru în cazul contestației la executarea silită, nu este de natură a afecta accesul liber la justiție, deoarece, în jurisprudența sa, Curtea a stabilit în nenumărate rânduri că prestațiile judecătorești nu trebuie și nu pot fi în toate cazurile gratuite. Nicio dispoziție constituțională nu interzice stabilirea taxelor de timbru în justiție, fiind justificat ca persoanele care se adresează autorităților judecătorești să contribuie la acoperirea cheltuielilor prilejuite de realizarea actului de justiție. Regula este

cea a timbrării acțiunilor în justiție, excepțiile fiind posibile numai în măsura în care sunt stabilite de legiuitor. Cheltuielile ocazionate de realizarea actului de justiție sunt cheltuieli publice, la a căror acoperire, potrivit art. 56 din Constituție, cetățenii sunt obligați să contribuie prin impozite și taxe, stabilite în condițiile legii. Atât obligația de plată a taxelor judiciare de timbru, cât și excepțiile stabilite de lege se aplică deopotrivă tuturor cetățenilor aflați în situații identice, precum și tuturor litigiilor de aceeași natură, neexistând discriminări sau privilegii contrare prevederilor art. 16 alin. (1) și (2) din Constituție.

19. Plata taxelor judiciare de timbru fiind o condiție legală pentru începerea proceselor civile, obligația la plata anticipată a acestor taxe (în unele cazuri până la un termen ulterior, stabilit de instanța judecătorească) este justificată, ca și sancțiunea anulării acțiunii sau cererii, în caz de neplată a acestora. De altfel, contribuția justițiabilului poate fi recuperată la cererea acestuia, în temeiul art. 453 din Codul de procedură civilă, de la partea care pierde procesul. De asemenea, Curtea a constatat că legiuitorul are deplina legitimitate constituțională de a impune taxe judiciare de timbru fixe sau calculate la valoare în funcție de obiectul litigiului, iar stabilirea modalității de plată a taxelor judiciare de timbru, precum și a cuantumului lor reprezintă opțiunea legiuitorului, ce ține de politica legislativă fiscală. A se vedea, spre exemplu, Decizia nr. 109 din 6 martie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 291 din 22 aprilie 2014, și Decizia nr. 81 din 28 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 313 din 2 mai 2017.

20. Totodată, prin Decizia nr. 669 din 17 noiembrie 2016, precitată, paragraful 19, Curtea a reținut că, prin dispozițiile art. 42 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, legiuitorul a instituit posibilitatea instanței judecătorești de a acorda scutiri, reduceri, eșalonări sau amânări pentru plata taxelor judiciare de timbru. Această reglementare vizează tocmai acele situații în care partea nu poate face față cheltuielilor unui proces din cauza lipsei mijloacelor materiale, constituind o garanție a liberului acces la justiție.

21. În continuare, Curtea reține că, în jurisprudența sa, a precizat faptul că, „în conformitate cu principiile generale ale fiscalității, orice taxă instituită pentru persoane fizice sau juridice

trebuie să fie urmată de un serviciu sau o lucrare efectuată în mod direct și imediat de către organe sau instituții publice” (a se vedea Decizia nr. 176 din 6 mai 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 400 din 9 iunie 2003). Ca atare, în condițiile în care ar exista o vădită disproporție între taxa datorată și serviciul public efectiv prestat, ar rezulta că taxa nu a fost instituită în considerarea contraprestației datorate de stat, ceea ce ar fi contrar art. 56 alin. (2) din Constituție, potrivit căruia „Sistemul legal de impuneri trebuie să asigure așezarea justă a sarcinilor fiscale”.

22. În final, referitor la critica privind cuantumul taxei judiciare de timbru, prin Decizia nr. 515 din 9 octombrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 889 din data de 8 decembrie 2014, paragraful 21, Curtea a reținut că, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 327 din 25 aprilie 2008, a fost reglementată „acea formă de asistență acordată de stat care are ca scop asigurarea dreptului la un proces echitabil și garantarea accesului egal la actul de justiție, pentru realizarea unor drepturi sau interese legitime pe cale judiciară, inclusiv pentru executarea silită a hotărârilor judecătorești sau a altor titluri executorii” (art. 1), care se adresează oricărei persoane fizice, „în situația în care nu poate face față cheltuielilor unui proces sau celor pe care le implică obținerea unor consultații juridice în vederea apărării unui drept sau interes legitim în justiție, fără a pune în pericol întreținerea sa ori a familiei sale” (art. 4), și se concretizează în „scutiri, reduceri, eșalonări sau amânări de la plata taxelor judiciare prevăzute de lege, inclusiv a celor datorate în faza de executare silită” [art. 6 lit. d)]. Așa fiind, Curtea Constituțională nu a reținut criticile de neconstituționalitate formulate prin raportare la prevederile art. 21 și ale art. 56 din Legea fundamentală și ale art. 6 și art. 13 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

23. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în deciziile menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

24. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Marius Rodriguez Aflagea în Dosarul nr. 2.566/207/2016/a1 al Judecătoriei Caracal — Secția civilă și constată că dispozițiile art. 10 alin. (2) teza întâi raportat la art. 10 alin. (2) teza a doua din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbre sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriei Caracal — Secția civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 14 decembrie 2017.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Bianca Drăghici

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE

ORDIN

privind desemnarea organelor de control abilitate de Ministerul Finanțelor Publice pentru constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 193/2002 privind introducerea sistemelor moderne de plată

În temeiul prevederilor art. 10 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 34/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor Publice, cu modificările și completările ulterioare,
având în vedere dispozițiile art. 3 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 193/2002 privind introducerea sistemelor moderne de plată, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 250/2003, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul finanțelor publice emite următorul ordin:

Art. 1. — (1) Organele de control abilitate de Ministerul Finanțelor Publice pentru aplicarea prevederilor art. 3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 193/2002 privind introducerea sistemelor moderne de plată, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 250/2003, cu modificările și completările ulterioare, sunt organele de control din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

(2) Prin excepție de la alin. (1), competența de constatare a contravențiilor și aplicare a sancțiunilor prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 193/2002, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 250/2003, cu modificările și completările ulterioare, la operatorii economici prevăzuți la art. 3 pct. 5 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 94/2011 privind

organizarea și funcționarea inspecției economico-financiare, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 107/2012, cu modificările ulterioare, revine persoanelor din cadrul aparatului de inspecție economico-financiară, așa cum este definit de art. 3 alin. (1) din Normele metodologice privind înființarea, organizarea și funcționarea inspecției economico-financiare, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 101/2012.

Art. 2. — Delimitarea competențelor diferitelor structuri de control din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală se realizează prin ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

Art. 3. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul finanțelor publice,

Eugen Orlando Teodorovici

București, 6 februarie 2018.

Nr. 1.295.

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

5 948493 090267